

Universal Declaration of Human Rights - Themne

© 1996 – 2009 The Office of the High Commissioner for Human Rights

This HTML version prepared by the *UDHR in Unicode* project, <http://www.unicode.org/udhr>.

Maṣhelə Ma Anfəm ɲa Raru Ta Amari Ma Rɔwuni Kəpet

KɔWASƏR ɔŋKAN

Ɔwa ta salata kəsəthne ɔyiki a komane an fəm akəpet, ɔwa yi amari məthənanne a komane ɲa-e, ɲa yi angbeth ɲa rɔwankom, malompi, yi məthəfəl ka nɔru.

Ɔwa, ka kala agbap yi kəsay amari ma anfəm akəpet ma po kara kadifəthane lke po ləsər tɛtemp ta anfəm akəpet, ɔwa kə po kara ka raru are, pə yi naɲra anfəm akəpet maɲba naɲ rɔwankom ra kɔfɔf, katɔɲ edina, kəte ba rənes kəpa ye, ane ɲa tha yi mɔfela ma anfəm akəpet thɔɲ be nɔru. Ɔwa ɔ fisa ti, kama a te gbəndar anfəm rə tɔy o tɔy be mə yɔ ɲa an thənthone tə kəfumpər ane bət anɲɔsɔ mə thalər ɲa-e, ɔwa tɔsoma, a yi təkə bot ethə məkunkəla ɲa-e.

Ɔwa a yi təkə sakəthi akera lke dər o dər, təkə yɔ tathɔf ta raru be təmanə. Ɔwa tɔsoma anfəm ɲa tathɔf be an wopane ka raru, an bot ka masekrane maɲ təkə beɲ kama an gbasi ɔfu fəlen malane ma kəsɔɲ anfəm akəpet amari akomane ɲa, ka ayiki yi to wuni kəpet ɔ yi-e, kəpa runiɲaɲi, yi bom ɲaɲ a thənanə. Ɔwa an beɲ təkə səka ro di rɔwankom yi mayi məkolo ma anfəm akəpet.

Ɔwa rokəm kati be tathɔf lte yi ka anɲənki ane, təsəne kəpa, ta tə wopane rəkin yi tathɔf ta raru tək sakəthi yi kəwop amari a komane anfəm akəpet yi tɔwankom tɔɲ.

Ɔwa anpo beɲ tə kəyi kəsəthne amari ame yi rɔwankom are, ya yi anɲolo ɲa masekrane ame.

Tɔsoma Akamathə ka Anfəm ɲa Raru kə Thasa

Akera lke kəpa :

Maṣhelə ma kəsɔɲ amari a komane anfəm akəpet ame, ma yi ɔtəma wa wuni o wuni yi ka tathɔf ta raru be kama wuni o wuni, agbap o gbap ka raru, ɔ yi təkə bot masekrane ame rə merɔ lɔkɔ be, rə kəthəkəsɔ anfəm akəpet kama an səka kɔyikis amari a komane anfəm akəpet yi tɔwankom taɲ ro di, kəɔɲ ka ane yi ka tathɔf ro kor yi ane yi ka tathɔf təbraɲ. Kama anfəm be ka raru an wop masekrane ame. Ɔwa kama an səthne, yi kəwop masekrane ame ketɔɲ ka anfəm ɲa tathɔf yi ka anɲənki ane yi kəɔɲ ka anfəm be maɲ kaman-e :

1. Anɲəkəl ɔtɔtɔkɔ

A kom anfəm akəpet be ɲa athənanne yi rɔwankom. Ɔwa an ba məmari məthənanne. Ɔwa an ba məfith yi təchemp. Chiyaɲ, an yi təkə gbasi anɲos ɲaɲ mə kəpa ɲa təkə.

2. Anɲəkəl beka maren

Wuni o wuni ɔ ba mari ma rɔwankom, yi məmari a bot ka masekrane ame, kama a te say kɔ ta lɔbɔnshə, mɔyi ma anɲər ɲɔɲ, kəpa uwan duni thaləm wunibom, səthləm ɔtənt maɲ fɔf, anɲina maɲ tɔɲ, thaləm kəpa anɲgbap an yi, təkə lte mə wop ka amera ɲɔɲ, anɲthɔf ɲɔɲ, thaləm anɲbɔnshə ɔ wur, tə mənə, ta ro a kom kə-o, yi mətəma ɔ-e. Rodi kati sɔ, a ye təkə yɔ kə agbɔy tə kəpa anɲgbap ane rɔ yi, amari ɔ təma, thaləm mətəma ma anɲthɔf, thaləm anɲgbap ɔwuni ɔ yi-e, thaləm kəpa anɲthɔf ane po chiya ka anɲyethe ɲati, thaləm a taɲ ɲi məsheheke, anɲi ro ratha ka lthɔf ɔləm, thaləm an baye lte ma yɔ ka anɲyethe ɲate.

3. Anɲəkəl beka məsas

Wuni o wuni ɔ ba ɔmari ta ɔhesəm nɔn, rɔwankom rɔn yi kɔfisɔs ɔhesəm nɔn.

4. ɔhsəkəl beka mɔnlə

A ye sɔ təkə wop wuni rɔtar, thalɔm kəyis kɔ məshəkə. A ye sɔ təkə wop wuni, kəthila atar də rɔn o rɔn. Kəthila ɔnfəm ka rɔtar a yi təkə gbɔnɛ ki.

5. ɔhsəkəl beka tamath

A ye təkə thalər, kəsɔmpar, thalɔm kəgbalo wuni ka ɔnfɔsɔ rəkɔm.

6. ɔhsəkəl beka tamthurukin

Wuni o wuni ɔ ba ɔmari mɔn a yi təkə sɔn kɔ kətanɔlɔnɛ ka ɔnthɔ-e.

7. ɔhsəkəl beka tamthəderən

ɔnfəm ɔkəpet a thənɔnɛ teri ro der ka ɔnthɔ. ɔwa ɔn ba ɔmari ma kɔmɔ ɔnthɔ ɔn gbəpər nɔ. ɔwa ɔn ba ɔmari ma kɔmɔ ɔnthɔ ɔn bum nɔ kəwur ka ɔnɛ mə yɔ nɔ ɔngbɔy; ta ɔnɛ məshim mɔsekrane ɔmɛ, thalɔ m təkə yɔ ɔnfəm ɔlɔm ɔn ləsər mɔsekrane ɔmɛ.

8. ɔhsəkəl beka tamthəresas

Wuni o wuni ɔ ba ɔmari kɔmɔ a thonkanɛ kɔ ta bepi wuni o wuni ɔ kɔthi kɔ ɔmari mɔn ka rəwuni kəpet kətanɔlɔnɛ ka ɔn thɔ.

9. ɔhsəkəl beka tamthərenanɛ

A ye təkə barkar wuni ka ɔnfɔsɔ. A ye təkə bot kɔ der ɔfenɔnɛ thalɔm kəfitha kɔ rɔthɔf ɔtel ka mɔ te mɔ yema.

10. ɔhsəkəl beka tɔfɔt

A yi təkə sɔn wuni o wuni ɔfɛrɛ ɔthənɔnɛ suɔ kɔ ɛlɔns ka ɔnbare nɔ ɔnthonkas gberkethe mə te yɔ ɔgbɔy ka kɔgbengben ɔmari mɔn yi ɔngbethɛ nɔn, yi mɔlɔs thalɔm tɔlɔs a pa tɔ yɔ-e.

11. ɔhsəkəl beka tɔfɔt nɔn

1. ɔwa wuni o wuni a po bot ka ɔnbare nɔ ɔnthonkas bɛ ta mɔlɔs a pa mɔ yɔ-e, a ye təkə gbasi kəpa ɔte a lɔm kəpa tɔ yu-e tətɛn, haɔn thas a po gbengben yi kəlɔfthi ləfthi. ɔwa a sɔn kɔ ɔnfɛrɛ nɔ kəthonka kɔmɔ ɔ kəthineka ɔte a dɛn kɔ. ɔwa thas a bəp kəpa ɔte a l m tətɛn yenka ma wop kɔ tɛn.

2. ɔwa a ye təkəwop wuni ka ɔnthɔ ka mɔlɔs ɔmɛ pəyi ɔ bote ri mɔta mɔn, pə ka ɔnthɔ nɔ ɔnthɔf nɔn-o, thalɔm ɔthɔf ɔtel ka ɔlɔkɔ a yɔ mɔlɔs mati-e. ɔwa a ye təkə thalər wuni pə thas mɔ to a bot təkəthalər wuni məshim ɔnthɔ ka ɔnlɔkɔ ɔ shim ɔnthɔ-ɔ.

12. ɔhsəkəl beka tɔfɔt mɔrən

A ye təkə bot kəsən ka ɔngbundu, ɔnbɔnshɔ, mɔyirɔ thalɔm ɔte mɔ gbal, ɔwa kəsambos ayiki tɔn yi ɔnɛ nɔ ɔfinɔ. ɔwa wuni o wuni ba ɔmari ma kɔ yɔ ɔnthɔ ɔn chimɔ kɔ ka ɔnɛ mə bot kɔ kəsən-e.

13. ɔhsəkəl beka tɔfɔt mɔsas

1. Wuni o wuni ɔ ba rɔwankom ra kɔkɔnɛ ro ɔ yema yi kəbot məyira mɔn ro ɔ yema-e ra thɔf o thɔf.

2. ɔwa wuni o wani ɔ ba ɔmari ma kɔtey hali ro a kom kɔ-e təkə kɔnɛ ro ɔ yema-e, thalɔm kəkɔlɔnɛ ro ɔ wur-e.

14. ʌɲsəkəl beka tɔfɔt maɲɛ

1. Wuni o wuni ɔ ba ʌmari ma kaɟbuke ɔ kɔ maɲkne ra ʌthɔf ʌlɔm, kaɲa a te dif kɔ.
2. ɔwa a ye təkə nɔy kɔ ʌmari ʌme ta salata ɛfɔf ɛyay yay, thalɔm rə tətək təlɔm tə wɔɲ raɲɔlitikis, thalɔm tətək te ləsər maɲthank ma ʌɲyunaɲted Neshɔn.

15. ʌɲsəkəl beka tɔfɔt tamath

1. Wuni o wuni ɔ ba ʌmari təkɲ yira ka ʌɲthɔf ɲɔɲ.
2. ɔwa wuni ɔ baye mari təkə kaɲhi ɔkos kɔɲ ʌmari ma kayi ukin ka ʌɲthɔf ɲɔɲ, thalɔm kəbent kɔ kaɲa ɔ te shinkar kayi ukin ka ʌɲthɔf ɔ te yema.

16. ʌɲsəkəl beka tɔfɔt tamthrukin

1. ʌɲfəm aruni yi ʌɲfəm abom po tɛna-e, aɲ ba maɲi təkə naɲtaɲe mɔ to aɲ yema-e; təkə te kəlɛɛ tʌ ʌbɔnshɔ, ʌɲthɔf, thalɔm ʌɲdina kaɲa aɲ tɛpi tʌlek taɲ.
2. ɔwa a ye təkə nɔt wuni kə kɔne balʌ ka ɔwe ɔ te yema. ʌɲe mənʌntʌne-e, aɲ yi təkə beɲ ka maɲyema maɲ.
3. ɔwa maɲ pɛyi raɲlek ra maɲyira ra yi kaɲboth ka ʌkəlɔɲ kəlɔɲ ka maɲyiranɛ-e, aɲə ka ʌkəlɔɲ be yi ka ʌɲthɔfe, a yi təkə bum ɲa də roɲ o roɲ maɲ yema yaɲtha-e.

17. ʌɲsəkəl beka tɔfɔt tamthəderɔɲ

1. Wuni o wuni ɔ ba ʌmari təkə ba ʌkeɲ kɔɲ kɔn son. ɔwa ɔ gbəli sɔ kaɲ ba ʌkeɲ yi afəm ʌlɔmɲ.
2. ɔwa wuni ɔ baye mari təkə kaɲhi kɔ ki ra fɔsɔ rəkom.

18. ʌɲsəkəl beka tɔfɔt tamthresas

Wuni o wuni ɔ ba ʌmari ma raɲwankom ra kaɲtəmtəmnɛ to ɔ yema, ɛnane yɔɲ yi ʌɲdina ɔ yema wop-e. Wa ɔ ba ʌmari ma kaɲshinkar ʌɲdina ɔ yema, yi maɲane mɔɲ. ɔwa ɔ ba raɲwankom ra kaɲthəksʌ, kaɲbaɲho, kaɲtaɲaɲe yi kaɲthəksʌ maɲane mɔɲ pɛyi kɔɲ son-o, ka ʌkəlɔɲ kəlɔɲ yi afəm ʌlɔm-o, dɛr ɔgberkethe-o, thalɔm ka ʌɲ gbundu ɲɔɲ.

19. ʌɲsəkəl beka tɔfɔt tamthreɲanɛ

Wuni o wuni ɔ ba raɲwankom ra ʌte ɔ tɛma yi kaɲfɔf ʌte ɔ yema-e. ɔwa raɲwankom ʌre ɔ ba ri təkə bət ʌte ɔ nanɛ kə tə bot kɔ kə sɔɲ yi kəthens, thalɔm kəsakəthi tɛra yi ɛtəmtəmnɛ də roɲ o roɲ kə təkəlɛɛ ro ɔ yi-e.

20. ʌɲsəkəl beka kəgba

1. Wuni o wuni ɔ ba ʌmari ma kaɲwop məgbane məthɔfəl yi kəkulune aɲe ɔ yema-e.
2. A ye təkə fɔsar wuni kaɲa ɔ kəkulune ka ʌte ɔ te yema-e.

21. ʌɲsəkəl beka kəgba ɲin

1. Wuni o wuni ɔ ba ʌmari ma kaɲgbasi ʌgbap ka ʌɲkwament ɲa ʌɲthɔf ɲɔɲ, kətaɲ ka kɔɲɔɲ gbeɲ thalɔm ka ɔwe ɔ thithe.
2. ʌɲkwəment ʌɲ yi təkətaɲaɲe ʌte ʌɲfem aɲ yema-e. ɔwa maɲyema ʌme aɲ tə tɔrine ɲa ka kaɲtente thith aɲe aɲ yema-e, ka aɲgbundu. ɔwa a ye təkə pɛnshane ʌmari ma wuni o wuni po bək təkɪ thith wuni-e, kama ɔ thith ɔwe ɔ yema ɔ tɛma ta ʌtɔɲ.

3. [Missing?]

22. ʌɲsəkəl beka kəgba mɔrən

ɔwa ma pəyi wuni o wuni ɔ yi kətən ka ɲfəm ʌkəpet-e, ɔ ba ʌmari ma kɔmɔrɔn kɔ kɔmɔ pəfisa kɔ kətən ka ɛmar ya ɲthɔf, ɛmar ya tɔthɔf tətɛl, kətənɔn ka mɔ to ɔ gbəli tɔmɔ ukolo yi yiki kətən ka ɲkos ɲən.

23. ʌɲsəkəl beka kəgba ɛsas

1. ɔwa wuni o wuni ɔ ba ʌmari ma kɔwɔrək mɔpanth, rɔwankom ra kɔthith kɔ rɔmɔpanth yi ka ɔlompi wati kɔmɔ ʌtɛ pɛnsɔn kəsən wuni mɔpanth.

2. ɔwa wuni o wuni ɔ yi təkə ba ʌram ʌthənɔnɛ bepi ɲ yɔ mɔpath mɔthənɔnɛ kətɛ tɔ ʌgbay.

3. A yi təkə ram wuni o wuni ʌram ʌfɔn mɔ gbəli sən kɔ ayiki tən ka rɔlek rən yi kɔmar mɔtɔy mɔlɔm ɔ yi təkə yɔ ka ʌkələn kələn ɔyi-e.

4. Wuni o wuni ɔ ba ʌmari təkə kulunɛ, thalɔm kətəpi ʌnənki mɔ chimɔ kɔ kɔmɔ ɔ sɔthɔ ʌram ʌfɔn ka mɔpanth mɔ wɔrək-e.

24. ʌɲsəkəl beka kəgba manɛ

Wuni o wuni ɔ ba ʌmari ma kɔfothɔnɛ kəwɔr kɔyɔ mɔpanth to ɔ yema. ɔwa ɔ ba ʌmari ma kɔsən kɔ ʌlɔkɔ mɔ fothɔnɛ ʌlɔkɔ o lɔkɔ.

25. ʌɲsəkəl beka kəgba tamath

1. Wuni o wuni ɔ ba ʌmari ma kayi uyənki mɔdɛr, yi kɔbɔr kən. ɔwa ɲ yi təkə ba ɛdi ɛbeki, ɛyɛt ɛwən, ɲsɛth kɔyi, tɔl ɛbeki, ɛmar ya ʌthɔf. ɔwa ɔ yi təkə sɔthɔ ʌmar ka ʌɲlɔkɔ mɔ te yi rɔ mɔpanth-e, thalɔm utuy, bepi ɔ səkɛ ulɔpɔnɛ, thalɔm kəsəkɛ ubɔra, ubɔki, ɔwa sɔthɔlɔm mɔ mɔ tɔ sɔ gbəli wɔrək ka ɲyɛthɛ ɲən.

2. ʌɲkomra yi ɲfɛth bɛ a yi təkə sən ɲa mɔmari mɔthɔkən. ʌɲfɛth ʌɲɛ ma kom ka kɔ te tha nɔntɔnɛ yinkɔ te tha nɔntɔnɛ, a yi təkə sən ɲa ɛmar ɛthənɔnɛ.

26. ʌɲsəkəl beka kəgba tamthurukin

1. Uwath O wath ɔba ʌmari ma k ʌyɔkɔ ɔKarɔn A yi təkə yɔ wath o wath ɔ pon kɔ kɔrɔn ka ʌtaranthe tɛfɛth. Kɛrɛ kɔthəkɔs tɔtɔl yi kɔkɔrɔn kɔbɔli rɔkɔm a yi təkə sən ki ka ɲfɛth ʌɲɛ gbəli thəkɔs yi kɔkɔrɔn kati.

2. ɔwa kakarɔn a yi təkə yɔ ki kɔmɔ kɔ gbəli mar ɔwuni kɔmɔ ɔ kɔ rodi, tɔ kɔbɔr ʌyiki tən yi rɔwankom rən. ɔwa kəyi təkə gbəli kɔrɔ kɔ kəsɔthɔrɔnɛ ɛmɛrɔ, kɔmuyɔnɛ, kɔ kɔrɔ rɔyathki kətən ka tɔ bonɔ ta ʌrɔrɔ, ɲfɛm ʌkəpet, ɛdina ɛgbaske gbaske, ɔwa yi kɔ kɔrɔ mɔthɔfɔl mɔ to ʌɲyɔnatɛd Nɛshon ɲ yema-e.

3. ʌɲkomra ɲ ba ʌmari ma kɔthith kɔ kɔ karɔn kɔ yema ɲfɛth ɲɲ ɲ karɔn-e.

27. ʌɲsəkəl beka kəgba tamthɛdɛrən

1. ɔwa wuni o wuni ɔba ʌmari ma kɔtɔn mɔkur ma ɲfɛm ɲən ʌmɛ ɔ yema-e, yi ka ʌkələn kələn ɔ yi-e. ɔ yi təkə ɲanthe mɔtɔy ʌmɛ, ɔwa ɔ yi təkə mar kɔmɔ mɔ kɔ ro di ka mɔyɛn.

2. Wuni o wuni ɔ ba ʌmari ma kɔbɔm mɔyi, mɔyɛt ʌmɛ ɔ bɛmpa yi ʌtɔfɔ ʌtɛ kɔnən ɔ gbɔl-e.

28. ʌɲsəkəl beka kəgba tamthɛrɛsas

ɔwa wuni o wuni ɔ ba ʌmari ma kɔtɔnɔnɛ ʌɲɛ ɔ yema pəyi ka ɲthɔf ɲən rɔkor-o, thɔm rɔ tɔthɔf tətɛl ro mɔ gbəli sɔthɔ ʌɲfɛrɛ ɲa ka sɔthɔ mɔtɔy ʌmɛ bɛ a gbɔl ka mɔsɛkrɔnɛ ʌmɛ ka rɔwankom rən kəyɔnkɔn.

29. Աղսօկը եկա կըցա տառադրանք

1. Չաա աւնի օ աւնի յ եա աղցեթե դա տէկա մար ալէաղ կէաղ յ թօթօ րաաաակօմ եէ յ քօ տըդա յի կէաաւր դաղիւղ.
2. Չաա հալի մա աքա աւնի օ աւնի յ եա աարի յի րաաաակօմրօղ, տա տաաա տի կէքա յ յի րօ րադա կա ա դիւօ. Չաա յ յի տէկա յիկիս աարի յի րաաաակօմ րա աղկօս դօղ. Չաա յ աոթա մ դա րաաաակօմ.
3. Չաա աարի աւե յի րաաաակօմ աւե, է թօղ յէ աւնի մարի տէկա տե տաղաւս մաաօթօս մա Աղյաւայտէ Նէսօն.

30. Աղսօկը եկա կըցա տօթ

Չաա աւե յի կա մաէկրաւս աւե եէ, ա յէ տէկա գբաի տի տէկա թաարա աղիւօթ, աւնի օ աւնի, տաաա մաոնկի դա աղթա, տաաա տէկա կասաա աարի յի րաաաակօմ յի կա մաէկրաւս աւե.
